

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест

(Обн., ДВ, бр. 46 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г. и
бр. 49 от 2010 г.)

§ 1. В чл. 26, ал. 3 се създава изречение трето:

„Когато лицето не притежава валиден документ за самоличност, издаването на такъв се извършва служебно от Министерството на вътрешните работи по искане на Върховната касационна прокуратура по реда на Закона за българските лични документи.”

§ 2. В чл. 30 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Когато лицето не притежава валиден документ за самоличност, дипломатическите или консулските представителства на страната служебно издават на лицето временен паспорт по искане на Върховната касационна прокуратура по реда на Закона за българските лични документи. Срокът на валидност на паспорта се определя след съгласуване с Върховната касационна прокуратура за всеки конкретен случай.”

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 3. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Окръжният съд може да откаже изпълнение и на Европейска заповед за арест, издадена за изпълнение на наказание лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, постановени при съдебен процес, на който лицето не се е явило лично, освен ако Европейската заповед за арест изрично не съдържа информация за спазване на едно от следните условия:

1. лицето е било призовано лично и по този начин е било своевременно уведомено за определената дата и място на съдебния процес

или е било официално информирано за това по друг начин, безспорно доказващ уведомяването за насрочения съдебен процес, както и за възможността за постановяване на решение, ако не се яви;

2. след като е било своевременно уведомено за насрочения съдебен процес, лицето е упълномощило защитник или такъв му е бил назначен от съда за защита по време на делото и такава защита действително е оказана;

3. след като решението е било връчено лично и лицето е било изрично уведомено за правото на обжалване или ново разглеждане на делото с негово лично участие, при което делото може да бъде преразгледано по същество с представяне на нови доказателства и възможност за отмяна на първоначалния акт, то изрично е заявило, че не оспорва решението или не е поискало ново разглеждане или обжалване в предвидения срок;

4. решението не е било връчено лично, но това ще бъде извършено незабавно след предаването на лицето, като то ще бъде изрично уведомено за правото на обжалване или ново разглеждане с негово лично участие, при което делото може да бъде преразгледано по същество с представяне на нови доказателства и възможност за отмяна на първоначалния акт, както и за срока, в който може да поиска обжалване или ново разглеждане.”

§ 4. Създава се чл. 40а:

„Задължение на издаващата държава за предоставяне на копие от задочно постановеното решение

Чл. 40а. (1) В случаите по чл. 40, ал. 2, т. 4, когато лицето не е официално уведомено за водено срещу него наказателно производство и не му е било връчено съдебното решение, то може да поиска, при информиране за съдържанието на Европейската заповед за арест, да получи копие от това решение, преди да бъде предадено.

(2) Веднага след като бъде информиран за искането по ал. 1, органът, издаващ Европейската заповед за арест, предоставя копие от съдебното решение на лицето чрез изпълняващия орган.

(3) Искането не може да забавя процедурата по предаване и решението за изпълнение на Европейската заповед за арест. Съдебното решение по ал. 1 се предоставя на лицето само за сведение и не може да се счита, че е връчено официално или въз основа на него да започнат да текат срокове за подаване на искане за ново разглеждане или обжалване.”

§ 5. В чл. 41 ал. 1 се отменя.

§ 6. В раздел IV, глава пета се създава чл. 59а:

„Приемане на лицето

Чл. 59а. Приемането на исканото лице се извършва по реда на чл. 30.”

§ 7. Създава се чл. 60а:

„Контрол върху задържането след предаване на лице при условията на чл. 40, ал. 2, т. 4

Чл. 60а. (1) Когато дадено лице е предадено в Република България при условията на чл. 40, ал. 2, т. 4 и то е поискало ново разглеждане на делото или обжалване на решението, производството по обжалването или новото разглеждане на делото започва непосредствено след предаването на лицето.

(2) Задържането на лицето по ал. 1 подлежи на контрол по реда на Наказателно-процесуалния кодекс по всяко време на наказателното производство.”

§ 8. В приложението към чл. 37, ал. 1 буква „д” се изменя така:

„(d) Посочете дали лицето се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението:

1. Да, лицето се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението.

2. Не, лицето не се е явило лично на съдебния процес, вследствие на който е постановено решението.

3. Ако сте направили отбелязване в клетка по т. 2, моля потвърдете наличието на едно от следните:

3.1а. лицето е било призовано лично на ... (ден/месец/година) и по този начин е било уведомено за определената дата и място на съдебния процес, в резултат на който е постановено решението, и е било уведомено за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви на съдебния процес,

ИЛИ

3.1б. лицето не е било призовано лично, но чрез други средства действително е получило официална информация за определената дата и място на съдебния процес, в резултат на който е постановено решението, по начин, безспорно доказващ, че то е било уведомено за насрочения съдебен процес, както и за възможността за постановяване на такова решение, ако не се яви,

ИЛИ

3.2. след като е било уведомено за насрочения съдебен процес, лицето е упълномощило защитник или такъв му е бил назначен от съда за защита по време на делото и такава защита действително е оказана,

ИЛИ

3.3. след като решението е било връчено лично на лицето на ... (ден/месец/година) и то е било изрично уведомено за правото му на обжалване или повторно разглеждане на делото с негово лично участие, при което делото може да бъде преразгледано по същество, включително с представяне на нови доказателства и възможност за отмяна на първоначалния акт,

И

лицето изрично е заявило, че не оспорва решението,

ИЛИ

лицето не е поискало обжалване или повторно разглеждане в предвидения за целта срок,

ИЛИ

3.4. решението не е било връчено лично на лицето, но

- решението ще му бъде връчено лично незабавно след предаването,

и

- при връчване на решението лицето ще бъде изрично уведомено за правото му на обжалване или повторно разглеждане на делото с негово лично участие, при което делото може да бъде преразгледано по същество, включително с оглед на нови доказателства, и което може да доведе до отмяна на първоначалния акт,

и

- лицето ще бъде уведомено за срока, в който трябва да поиска обжалване или повторно разглеждане, и който е ... дни.

4. Ако сте направили отбелязване в клетка по т. 3.1б, 3.2 или 3.3, дайте информация как е изпълнено съответното условие:

.....

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2011 г.
и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цецка Цачева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест

С предложенията за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест се цели хармонизиране на българското законодателство с изискванията на чл. 2 от Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. за изменение на рамкови решения 2002/584/ПВР, 2005/214/ПВР, 2006/783/ПВР, 2008/909/ПВР и 2008/947/ПВР, укрепват се процесуалните права на лицата и се насърчава прилагането на принципа за взаимно признаване на решения, постановени в отсъствието на заинтересованото лице по време на съдебния процес. Съгласно чл. 8, параграф 1 от рамковото решение държавите членки следва да го въведат преди 28 март 2011 г.

Член 2 от Рамково решение 2009/299/ПВР изисква въвеждането на задочното производство като факултативно основание за отказ да се изпълни Европейска заповед за арест, издадена за изпълнение на наказание лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане. Предвидени са и редица изключения, при които въпреки проведеното задочно производство издадената Европейска заповед за арест следва да бъде изпълнена от компетентните органи на изпълняващата държава.

С цитираните изменения се създават и редица задължения за компетентните органи на издаващата държава: предоставяне на копие от съдебното решение по искане на лицето преди неговото предаване в случаите, когато то не е било официално уведомено за наказателното производство и не му е било връчено съдебното решение; задължение за съдебен контрол върху мерките за неотклонение и задължение за ново разглеждане на делото незабавно след предаването на лицето.

Член 2, параграф 3 от Рамково решение 2009/299/ПВР предвижда изменения и допълнения във формуляра за Европейската заповед за арест, който е включен като приложение към Рамковото решение относно Европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, отразяващи съответните изменения в самия акт.

Цитираните изменения и допълнения в Рамковото решение относно Европейската заповед за арест следва да намерят своето отражение в предложения Закон за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, както следва:

1. С измененията в чл. 40 се предвижда възможност окръжният съд да откаже изпълнение на Европейска заповед за арест, издадена за изпълнение на наказание лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане, постановени при съдебен процес, на който лицето не се е явило лично. Предвиждат се и редица изключения от общото правило, при които

Европейската заповед за арест следва да бъде изпълнена. С въвеждането на това факултативно основание за отказ се отменя текстът на чл. 41, ал. 1.

2. Създава се чл. 40а, с който се регламентира правото на лицето да иска и да получи копие от заочната присъда в случаите по чл. 40, ал. 2, т. 4, преди да бъде предадено в издаващата държава.

3. С разпоредбата на чл. 60а се създава задължение на съда да упражнява контрол върху задържането на лицето до приключването на производството, като се посочва изрично задължението на съда да стартира производството по обжалването или новото разглеждане на делото непосредствено след предаването на лицето.

4. Във връзка с посочените изменения и допълнения на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест се правят и съответните изменения и допълнения в приложението към чл. 37, ал. 1.

В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест са включени и други разпоредби, които не са в пряка връзка с въвеждането на Рамково решение 2009/299/ПВР. Те са свързани с констатирани от Министерството на вътрешните работи проблеми относно издаването на документи за самоличност на лица, за които има влязло в сила решение за предаване.

В тази връзка законопроектът предвижда разпоредби, уреждащи служебното издаване на документи за самоличност на екстрадируеми лица по искане на Върховната касационна прокуратура. По този начин ще се постигне уеднаквяване на практиката при фактическото предаване и приемане на екстрадирани лица, което е в съответствие и с бланкетната норма на чл. 1, ал. 4 от Закона за българските лични документи, съгласно която издаването на български лични документи може да се извършва и по служебен път в случаите, определени със закон.

С приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест Република България ще отговори на ангажиментите, произтичащи във връзка с членството ѝ в Европейския съюз за въвеждане на чл. 2 от посоченото рамково решение. По този начин ще бъдат укрепени процесуалните права на гражданите, по отношение на които има издадена Европейска заповед за арест и които не са взели участие в производството по нейното издаване.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)